

INFORME SOBRE LA DIVISIÓ EN LOTS DELS CONTRACTES EN LA LLEI 9/2017, DE 8 DE NOVEMBRE, DE CONTRACTES DEL SECTOR PÚBLIC

INTRODUCCIÓ

De conformitat amb les previsions de la Directiva 2014/24/UE del Parlament Europeu i del Consell, de 26 de febrer de 2014, sobre contractació pública, la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, a l'apartat V de la part expositiva, assenyala que com a mesures específiques s'ha introduït una nova regulació de la divisió en lots dels contractes, invertint la regla general que s'utilitzava fins ara, de manera que la nova regulació exigeix que es justifiqui a l'expedient la no divisió del contracte en lots, per tal de facilitar l'accés a la contractació pública del major nombre d'empreses.

Respecte de l'Administració de la Generalitat i els ens locals de Catalunya i el seu respectiu sector públic, el Decret llei 3/2016, de 31 de maig, de mesures urgents en matèria de contractació pública, ja va establir l'obligatorietat de justificar a l'expedient la no divisió en lots, així com d'altres previsions.

REGULACIÓ DE LA DIVISIÓ EN LOTS

3.1 Objecte del contracte

L'objecte del contracte està regulat a l'article 99 de la LCSP, que fa referència a la divisió en lots als apartats 3, 4, 5, 6 i 7 de l'article. Aquesta regulació tan extensa ja indica el canvi de paradigma en relació a la divisió en lots respecte de la regulació continguda en el Text refós de la llei de contractes del sector públic, aprova pel Reial decret legislatiu 3/2011, de 14 de novembre (TRLCSF), que únicament es referia a la divisió de l'objecte del contracte en lots a l'article 86.3.

L'article 99.3 de la LCSP diu que sempre que la naturalesa o l'objecte del contracte ho permetin, haurà de preveure's la realització independent de cada una de les parts mitjançant la divisió en lots, tot i que l'òrgan de contractació podrà no dividir en lots quan existeixin motius vàlids que hauran de justificar-se degudament a l'expedient, excepte en el cas dels contractes de concessió d'obres, respecte dels que no s'exigeix la **justificació a l'expedient de la no divisió en lots**.

Entenem que aquest apartat és fonamental per entendre el canvi de paradigma, ja que al TRLCSF s'havia de justificar degudament a l'expedient que es podia fraccionar l'objecte, i per tant dividir en lots, mentre que amb la nova LCSP el que passa a necessitar una justificació deguda és la no divisió en lots. Per tant, s'estableix com a normalitat la **divisió en lots de l'objecte del contracte**, si bé a diferència del que diu la Directiva 2014/24/UE, s'afegeix sempre i quan la seva naturalesa ho permeti.

Així mateix, l'article 116.4 de la LCSP insisteix en la necessitat de justificar adequadament a l'expedient la decisió de no dividir en lots l'objecte del contracte.

El mateix article 99.3 de la LCSP exposa els motius vàlids per justificar a l'expedient la no divisió en lots de l'objecte del contracte:

- Quan la divisió en lots comporta el risc de **restringir injustificadament la competència**;
- I/o, quan aquesta **dificulti la correcta execució** de l'objecte del contracte des del punt de vista tècnic¹,

L'article 99.4 de la LCSP exposa les **limitacions** que podrà introduir l'òrgan de contractació:

- D'una banda, la limitació del nombre de lots als quals un mateix candidat o licitador pot presentar-se;
- I, d'altra banda, el nombre de lots que poden adjudicar-se a cada licitador.

També diu que, si l'òrgan de contractació vol introduir alguna de les limitacions esmentades, haurà d'indicar-ho expressament a l'anunci de licitació i al plec de clàusules administratives particulars.

Una altra potestat de l'òrgan de contractació és la de **reservar** algun o alguns dels lots a Centres Especial de Treball o a empreses d'inserció o un percentatge mínim de reserva de l'execució d'aquests contractes en el marc de programes de treball protegit, de conformitat amb la disposició addicional quarta de la LCSP.

Com a novetat, i d'acord amb el que preveu la Directiva 2014/24/UE, l'apartat 5 de l'article 99 de la LCSP preveu també la possibilitat de preveure **ofertes integradores** per tal d'adjudicar més d'un lot al mateix licitador, sempre que es compleixin els requisits següents:

- a) Que estigués previst tant al plec com a l'anunci de licitació.
- b) Que es tracti de licitacions amb diversos criteris d'adjudicació.
- c) Que es realitzi amb caràcter previ una avaluació comparativa de les ofertes per determinar si l'oferta integradora compliria millor els criteris d'adjudicació.
- d) Que els empresaris acreditin la seva solvència econòmica, financera i tècnica respecte del conjunt de lots en els que participi.

¹ Veure la consideració 78 de la Directiva 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014, sobre contractació pública.

Per últim, l'apartat 7 de l'article 99 de la LCSP disposa que, en els contractes adjudicats per lots, cada lot constituirà un contracte, excepte que s'estableixi una altra previsió al plec del contracte o en els casos en què es presentin ofertes integradores en el que totes les ofertes constituïran un contracte, com també s'estipula a l'apartat 2 de l'article 116 de la Llei.

3.2 Valor estimat del contracte i normes sobre contractes subjectes a regulació harmonitzada

En els mateixos termes previstos a la normativa anterior², els articles 20.2, 21.2 i 22.2 de la LCSP sobre contractes d'obres, de concessió d'obres, de concessió de serveis, de contractes de subministraments i de contractes de serveis subjectes a regulació harmonitzada, respectivament, disposen que quan el **valor acumulat dels lots** en què es divideixi l'obra, el subministrament o la compra de serveis iguali o superi la quantitat indicada als articles en qüestió, s'han d'aplicar les normes de **regulació harmonitzada** a l'adjudicació de cada lot. També diu que els òrgans de contractació **poden exceptuar** d'aquestes normes els lots que tinguin un valor estimat inferior a 1.000.000 d'euros en cas de les obres i 80.000 euros en cas dels subministraments i la compra de serveis, sempre que l'import acumulat dels lots exceptuats no sobrepassi el 20 per 100 del valor acumulat de la totalitat d'aquests.

L'article 101.12 de la LCSP afegeix que quan d'una obra o d'un servei proposats es pugui derivar **l'adjudicació simultània** de contractes de concessió d'obres o de concessió de serveis per lots separats, haurà de tenir-se en compte el valor global estimat de tots els lots.

Per últim, l'article 99.6 disposa que les normes procedimentals i de publicitat que s'han d'aplicar a l'adjudicació de cada lot o prestació diferenciada s'han de determinar en funció del valor acumulat del conjunt llevat del que disposen els articles 20.2, 21.2 i 22.2³.

3.3 Altres qüestions relacionades amb la divisió en lots

La divisió en lots també és present en altres articles de la Llei per especificar aspectes concrets.

Així, l'article 87.1a de la LCSP, sobre **acreditació i solvència econòmica i financera** en base al volum anual de negocis, disposa que quan el contracte es divideixi en lots, l'estipulat a l'article s'aplicarà per a cada un dels lots. L'òrgan de contractació podrà establir el volum de negocis mínim anual exigint als licitadors per referència a grups de lots en cas que a l'adjudicatari se li adjudiquin diversos lots que hagin d'executar-se al mateix temps.

² Articles 14.2, 15.2 i 16.2 en relació amb l'article 88.7 del Text refós de la llei de contractes del sector públic, aprovada per Reial decret legislatiu 3/2011, de 14 de novembre.

³ En els mateixos termes veure l'article 86.3 del TRLCSP en relació amb els articles 14.2, 15.2 i 16.2.

L'article 106.2 de la Llei, sobre l'exigència i règim de la **garantia provisional**, estableix que la garantia provisional es fixarà atenent exclusivament a l'import dels lots per als quals el licitador hagi de presentar oferta i no en funció de l'import del pressupost total del contracte.

L'article 140.1g de la LCSP, sobre **presentació de la documentació acreditativa** del compliment dels requisits previs, on diu que si els requisits de solvència econòmica i financera o tècnica i professional exigits varien d'un lot a un altre, s'aportarà una declaració responsable per a cada lot o grup de lots al que s'apliquin els mateixos requisits de solvència.

L'article 221.4a de la Llei, que estableix certes precisions en relació amb l'adjudicació dels **contractes basats en un acord marc** en el que s'ha previst una divisió en lots.

A l'article 285.1a de la Llei, sobre els plecs i avantprojectes d'obra i explotació dels **contractes de concessió de serveis**, on s'especifica que als plecs de clàusules administratives particulars i de prescripcions tècniques s'haurà de definir l'objecte del contracte preveient la realització independent de cada una de les parts mitjançant la seva divisió en lots, sense que perjudiqui l'eficàcia de la prestació, d'acord amb el que disposa l'article 99.3, abans mencionat, amb la finalitat de promoure la lliure concurrència.

Per últim, la disposició addicional quarta de la Llei, sobre els **contractes reservats** a Centres Especials de Treball d'iniciativa social i a empreses d'inserció, preveu que el Consell de Ministres o l'òrgan competent en les Comunitats Autònomes i les Entitats Locals fixi els percentatges mínims de reserva del dret a participar en els procediments d'adjudicació de determinats contractes o determinats lots.

Barcelona 7 de febrer de 2018

Joan Puigdollers Llovet

Rosa Maldonado i Camats

Tècnic de la Direcció General
de Contractació Pública

Responsable Jurídic de
Processos i d'Organització